

בס"ד, יום שני ז' סיון תשע"ב

שם:

זמן:

מבחן שבועי מסכת נדה ע – עג (167)

א. (1) המחזיר גרושתו לאחר שנישאת לאחר, האם נפסלת היא לכהונה או לתרומה, ומדוע (תוס')? ומה דין בתה לכהונה, ומניין? ומה הוי אמינא בלאו האי ילפותא (גמ' ותוס')? (2) האם כדי להפסל מן הכהונה בעינן דווקא "פסול כהונה", ומדוע (תוס')? (3) "צרות" שנישאו לשוק בלא יבום וחליצה, מה דינם ודין בנותיהן לכהונה, ומדוע (תוס')?

ב. (1) שני מצורעין שנתערבו קרבנותיהן, כיצד יש להם לנהוג בהקרבתן? וכיצד הדין היכא דכבר קרב אחד מן האשם ואין ידוע של מי הוא, ומדוע (תוס')? (2) וכיצד יש לנהוג היכא דמת אחד מן המצורעין קודם הקרבת הקרבנות? וכיצד יש לנהוג היכא דכבר הקריבו את החטאות או את האשמות (פרט), ומדוע? (3) האם חטאת העוף יכולה לבוא אף על ספק (פרט), ומדוע (גמ' רש"י ותוס')?

ג. (1) המצורע שמסופק האם הביא את קרבנותיו, כיצד יש לו לנהוג בענין קרבנותיו (פרט), ומדוע (גמ' רש"י ותוס')? (2) מה היא הסתירה שהקשו אנשי אלכסנדריה בענין "כי חפץ ה' להמיתם"? ומה השיבם רבי יהושע בן חנניה? והאם תירוצו מוסכם לכולי עלמא, ומדוע (תוס')? (3) האם הקב"ה נושא פניו לבריותיו (פרט), ומדוע (גמ' ותוס')? (4) מה דין טומאת אוהל ומגע במתי גויים, ומדוע (תוס')? (5) מה היתה פשר שאלתם של אנשי אלכסנדריה "מתים לעתיד לבוא צריכין הזאה" (תוס')? ומה השיבם רבי יהושע בן חנניה? וכיצד כונתה בסוגיין שאלה זו?

ד. 1) הרוצה שיחכם ויתעשר ויהיה לו בנים זכרים כיצד יש לו לנהוג, ומניין? 2) לענין מה אמרו בית שמאי "כל הנשים מתות נדות", ומדוע (גמ' רש"י ותוס')? והאם דבריהם קאי אף על אנשים, ומדוע? והאם קיימא לן להלכה כמתניתין (תוס')? 3) האשה שיצאה ממנה דם בשעת מיתה, מה דין טומאתו של זה הדם, ומדוע? והאם בגוונא שיושבת על המשבר דינו שונה, ומדוע? 4) מה הוא "דם תבוסה"? והאם יש לדון בו משום ספק טומאה ברשות היחיד או ברשות הרבים?

ה. 1) צלוב על העץ או מושכב על המטה שדמו מטפטף או שותת לארץ או לגומא, מה דין טומאתו של הדם, ומדוע? והאם יש נפקא מינה כמה טיפי דם יצא ממנו לאחר מיתה (תוס')? 2) האם מותר ליושבת על דם טוהר ליגע בקדשים ובתרומה ובמעשר, ומדוע? וכיצד הדין בחולין שנעשו על טהרת הקודש או בחולין הטבולים לחלה? 3) האם מותר לטמא ליטול ידיים על יד עצמו לאכילת חולין או תרומה (פרט), ומדוע (תוס')? 4) האם יולדת צריכה טבילה לקודש ולתרומה לאחר הבאת קרבנותיה?

ו. 1) הרואה בתוך הי"א יום וטבלה לערב ושימשה, מה דינם ומדוע? וכיצד דינם היכא דטבלה למחרת ושימשה לאחר הטבילה, ומדוע? ומה דין משכבן של האשה ובועלה (פרט; גמ' ותוס'), ומדוע? 2) הרואה ביום הי"א וטבלה לערב ושימשה, מה דינם ומדוע? וכיצד הדין היכא דטבלה למחרת ושימשה לאחר הטבילה, ומדוע? ומה דין משכבן של האשה ובועלה, ומדוע (פרט; גמ' ותוס')? 3) מדוע הקשתה הגמ' בפסחים דלרבי יוסי לא משכחת לה זבה גדולה? והאם יש להוכיח מהאי סוגיא אי רבי יוסי סבירא ליה כמתניתין דידן, ומדוע (תוס')?

ז. 1) זב הרואה ראייה אחת, מה דין משכבו ומגעו, ומדוע? 2) באר את שאלת הגמ' "מאי שנא איהו דלא מטמא משכב ומושב" (רש"י ותוס'!) ומה השיבו על שאלה זו? 3) הרואה ביום העשירי, האם צריכה שימור, ומדוע (גמ' ותוס')? 4) על אלו דינים אמר רבי אלעזר בן עזריה דנלמדו מהלכה למשה מסיני (באר היטב)? ומדוע נקט דווקא להנך (תוס')?

ח. 1) באלו ימים יכולה האשה להעשות זבה גדולה, ומהיכן ילפינן להו (באר היטב)? והאם בעינן דווקא ראיות ימים, או סגי בראיית לילות, ומניין? 2) האם זבה גדולה או קטנה מטמאה את בועלה, ומטמאה במשכב ומושב, ומניין? והאם זב מטמא את הנבעלת לו, ומניין? ומה הוי אמינא בלאו האי ילפותא, ומדוע (גמ' ותוס')? 3) כמה ימים זבה קטנה צריכה לספור, ומניין? ומה הוי אמינא בלאו האי ילפותא, ומדוע (גמ' ותוס')? 4) מה נאמר על "השונה הלכות בכל יום", ומניין? ומה הם "הלכות"? ומדוע הובא ענין זה בסוגיין (תוס')?

בהעלחה!

תשובות למבחן נדה ע עג

- א. (1) המחזיר גרושתו לאחר שנישאת, אסורה להנשא לכהן (עיי' תוס' הרא"ש). ולענין תרומה מבואר בסוגיין דאינה נפסלת, משום דווקא זר אצלה מעיקרא כאלמנה לכהן גדול נפסלת. אמנם כתבו התוס' דיתכן דלדעת רבי יהודה דפוסל גר, הוא הדין דיפסול אותה לתרומה. ומכל מקום בתה אינה נפסלת לכהונה, משום דכתיב במחזיר גרושתו "תועבה היא" ודרשינן היא תועבה ואין בתה תועבה. ומבואר בסוגיין דאי לאו האי דרשא הוי אמינא לפוסלה מקל וחומר מבת אלמנה לכהן גדול דאף דאינו לאו השוה בכל ואפילו הכי נאסרת. וכתבו התוס' דאף דלהאי קל וחומר איכא פירכא מה לאלמנה לכהן גדול דכן היא עצמה מתחללת, מכל מקום אי לאו האי דרשא הוי אמינא לפסול בתה מדכתיב בה "תועבה" אי נמי מדכתיב בה "טומאה". אי נמי, משום דאיכא קל וחומר מאלמנה לכהן גדול ומעבד ונכרי, דהשתא ליכא למיפרך מה לאלמנה שכן פסול כהונה, דהרי עבר ונכרי יוכיח.
- (2) כתבו התוס' דאף דמקרא ד"לאיש זר" ילפינן רק פסולי כהונה. מכל מקום איכא עוד פסולים כגון מצרי עמוני ומואבי, וכן נכרי ועבד, דילפינן מקרא דאף הם מחללים בביאתם. [ולדעת רבי יהודה אף כל גר פוסלה בביאתו].
- (3) נחלקו בית שמאי ובית הלל האם הצרות עצמן מותרות לשוק בלא כלום. ואף לדעת בית שמאי שאוסרים את הצרות, איכא פלוגתא האם הבנים נאסרים לכהונה, וכתבו התוס' דילפינן לה מדכתיב גבי מחזיר גרושתו "תועבה היא" ודרשינן דווקא היא תועבה ואין בניה תועבין אבל בעלמא אף בניה תועבין. או דבניה שפיר מותרין לכהונה.
- ב. (1) יש להם להקריב הקרבן לשם מי שהוא. וכתבו התוס' דאם קרב אחד מן האשמים ולא ידוע של מי הוא, הרי יש להזות על תרוויהו מדמן, אך סמיכה לא יעשו, דמשום תקוני גברא שרי בלא סמיכה.
- (2) היכא דמת אחד מן המצורעין קודם הקרבת הקרבנות, הרי כל הקרבנות ילכו לבית השריפה, והמצורע החי יביא אחרים. ואם הקריבו כבר את החטאות, לדעת רבי שמעון איכא תקנה על ידי שיביא אשם ויתנה עליו בשלמים, ודינו כחומר דאשם דנשחט בצפון ונאכל רק ליום ולילה, ויתן ממנו מתנות בהונות, וכן כחומר של שלמים דטעון חזה ושוק וסמיכה ותנופה ונסכים. [נאמנם התוס' כתבו דסמיכה בעינן אף משום אשם, דאשם מצורע שפיר סומכין עליו, אמנם רק מקופיא משום דאיכא ביה פלוגתא. וכן נסכים יש בו אף משום אשם מצורע]. אבל לרבי יהודה ליכא תקנה כלל. ואם הביא קודם אשמו, אם הוא עני, הרי יש לו תקנה דהרי יכול להביא חטאת העוף אף מספק, משום דלית בה משום חולין בעורה. אמנם אם הוא עשיר הרי אין לו תקנה מלבד אם יכתוב נכסיו לאחר. אמנם לדעת רבי יהודה כיון דהזמן הקובעו לעשירות ועניות הוא זמן הקרבת האשם, והרי האשם קרב כבר בעשירות, הרי אין לו תקנה. אבל אליבא דרבי שמעון דחטאת קבעה, שפיר איכא תקנה לכתבו נכסיו לאחר.
- (3) מבואר בסוגיין דחטאת העוף באה אף על הספק, משום דאין בה משום חולין בעורה. אמנם כתבו התוס', דהני מילי היכא דהגברא לפניו דמשום תקוני גברא שרי. אבל בהמשלח חטאתו ממדינת הים דאם חיישינן שמא מת לא בעי לתקן אותו, הרי אף עוף אין מקריבים מספק.
- ג. (1) לדעת רבי שמעון הרי יכול להביא אשם ולהתנות בשלמים, וינהג בו כחומר אשם וכחומר שלמים וכמו שנתבאר לעיל. [וכן יביא עולה ויתנה עליה בנדה]. אבל חטאת אינו יכול להביא ולהתנות, דאין חטאת באה בנדה. ולדעת רבנן אין תקנה להביא אשם על תנאי שלמים, משום דממעט זמן אכילתו ומביאו לבית הפסול.
- (2) בחד קרא כתיב "כי חפץ ה' להמיתם", ואילו בקרא אחרת כתיב "כי לא אחפוץ במות המת". והשיבם רבי יהושע בן חנניה, דבעושים תשובה לא אחפוץ במות המת. אבל באין עושין תשובה, חפץ ה' להמיתם. וכתבו התוס', דמשמע דאירי לאחר גמר דין, דהרי קודם גמר דין פשיטא דהקב"ה מקבל תשובה, ועוד, דהרי להמיתם משמע דאירי כבר לאחר גמר הדין. וסוגיין על כרחך אירי כרבי יצחק דיפה צעקה אף לאחר גמר דין, ודלא כמאן דאמר דווקא תשובה של ציבור מתקבלת לאחר גמר דין. אמנם הביאו, דבספרי משני כאן קודם גמר דין וכאן לאחר גמר דין.
- (3) מסקנת הסוגיא דהקב"ה נושא פנים קודם גור הדין אבל לא לאחר גור הדין. וכתבו התוס' דהיינו דווקא לישראל וכמבואר בגמ' בברכות דהקב"ה השיב למלאכי השרת דאף דקו המשפט הוא לא לישא פנים כלל, וכן נוהג הוא עם הגוים, אבל עם ישראל כיון דמחמירים על עצמם בברכת המזון עד כביצה אפילו דכתיב "ושבעת", שפיר נושא להם פנים קודם גור הדין.
- (4) קבר גוי מטמא במגע. ודעת רבי שמעון דאינו מטמא באוהל. אמנם כתבו התוס' דהני מילי קודם מתן תורה דמאז בני ישראל נקראו אדם ולא הגוים. אבל קודם מתן תורה כולם שוים וכולם מטמאין באוהל.
- (5) ביארו התוס' דכיון דכתיב "וזרקתי עליכם מים טהורים", הסתפקו אנשי אלכסנדריה, האם הוא ככל הזאת שלישי ושביעי של טמאי מתים או לאו. והשיבם רבי יהושע בן חנניה, דלכשיחיו נחכם להם, אי נמי, כשיבוא בן עמרם עמהם. ושאלה זו נקראה "דברי בורות", והיינו שטות.
- ד. (1) הרוצה שיחכם ירבה בישיבה, ויבקש ממי שהחכמה שלו, כדכתיב "כי ה' יתן חכמה". אבל תפילה בלא להרבות בישיבה לא מהני. והרוצה שיתעשר, ירבה בסחורה [ועיין בהגהת הגר"א], וישא ויתן באמונה ויבקש ממי שהעושר שלו, שנאמר לי הכסף, אבל בלא שישא ויתן באמונה לאו מידי הוא. והרוצה שיהיה לו בנים זכרים, ישא אשה ההוגנת לו ויקדש עצמו בשעת תשמיש לנהוג בצניעות, ויבקש רחמים ממי שהבנים שלו, שנאמר "הנה נחלת ה' בנים שכר פרי הבטן". ועוד אמרו שישאה עצמו בבטן עד שאשתו תוריע תחילה.
- (2) מעיקרא כתבו התוס' דקאי על בגדיהן וכליהן, ומסקינן דהוא משום שמא יתביישו הנדות דאף במיתתן מטבילים עליהן ועל כן תיקנו שיטבילו את של כולן. וכן הדין גבי אנשים משום טומאת זוב של המתים בזיבה. והוסיפו התוס' דהכי קיימא לן דמטבילים על של כולם, וצריך לומר דאף דמעיקרא נהגו כבית הלל, לבסוף תיקנו כבית שמאי. ובאופן נוסף כתבו התוס', דלענין בגדים כולי עלמא מודו דבעינן טבילה משום בושת המתים הטמאים, ופלוגתא בית שמאי ובית הלל היא גבי אבן מסמא, דבית שמאי חששו לכל הנשים משום אבן מסמא משום המתות נדות, ובית הלל לא חששו להא. ובהא לא קיימא לן כבית שמאי.
- (3) לדעת תנא קמא זה הדם יש לו טומאת כתם לטמאות בכל שהוא, משום דמקור מקומו טמא ואף אם נעקר לאחר מיתה טמא. ואם יש רביעית במקום אחד, הרי מטמא באוהל ככל דם המת. ודעת רבי יהודה דמקור מקומו טהור, ולהכי כיון דלא נעקר מחיים, הרי ליכא משום טומאת כתם. מלבד היכא דיושבת על המשבר דודאי דיצא דם אף מחיים. אמנם בהא דיושבת על משבר פליגי רבי יהודה ורבי יוסי האם יש לטמאות אף משום דם תבוסה דרבנן, דלרבי יהודה איכא ביה משום דם תבוסה, ורבי יוסי סבר דאמרינן דכולו יצא מחיים ואין בו משום דם תבוסה.

4) לדעת רבי אליעזר ברבי יהודה דם תבוסה הוא בהרוג שספק יצא ממנו רביעית לאחר מיתה או קודם המיתה. ולדעת חכמים, כל כהאי גוונא הוי כשאר ספיקות דברשות הרבים לקולא וברשות היחיד לחומרא. אלא דם תבוסה הוא בגוונא דיצא רביעית ספק רובה לאחר מיתה, ואפילו דיש צד שיצא רובו מחיים. והני מילי היכא דלא פסק הדם מיד בשעת מיתה, דבלאו הכי הרי אין לחוש כלל לרביעית. אי נמי כתבו התוס' דבלאו הכי איכא למימר דיצא כולו מחיים ולא הוי דם תבוסה. אי נמי, בעינן שלא יפסוק כדי שלא יהיה ביטול לדם וכמו שיבואר להלן דאיכא ביה פלוגתא אי הדם בטל או לאו.

ה. 1) צלוב על העץ שהיה דמו שותת לארץ, לדעת רבי שמעון הרי הוא טמא, משום דתלינן דנפל רביעית דם לאחר מיתה, וכיון דנפל הוא בשתייתה הרי ליכא ביטול. ולדעת רבי יהודה, תלינן דהדם מלאחר מיתה נשאר על העץ וטהור. אמנם אם הוא במטה, דאין הדם מתעכב במטה משום דמחללה, אף רבי יהודה מודה דטמא. ואדרבה, סבירא ליה דאפילו בטיף אחר טיף נמי טמא, ולא אמרינן דהדם הטמא מתבטל בטוהר, משום דלדבריו דם אינו מבטל דם משום דהוי מין במינו. והסתפקו התוס', דהאם לרבי יהודה סגי בטפה אחת מלאחר מיתה כדי לטמאותו, או דלא סגי בטפה אחת.

2) אסור לה ליגע בקדשים משום דהוי טבולת יום ארוך, ודין טבול יום דנחשב כראשון לקודש, או אפילו כטמא מת דהוי אב הטומאה לדעת בית שמאי. וכן אסור לה ליגע בתרומה כדמריבין מדכתיב "בכל קודש לא תיגע". אמנם במעשר שפיר נוגעת משום דחולין הוא ואין שני עושה שלישי בחולין. ובחולין שנעשו על טהרת הקודש, מעיקרא סברו דהוי כקודש ואסור ליגע בהן, אמנם לבסוף סברו דהוי כחולין ומותרים בנגיעה. וחולין הטבולים לחלה לאו כחלה דמו אלא כחולין, ושפיר טבול יום נוגע בהן.

3) כתבו התוס' דיש מדקדקים דכל המטמא במשא הרי אינו יכול ליטול ידי הצריך נטילה משום דמטמא המים, אמנם הסיקו דאינו, דהא כל המים שלנו טמאים הן. ודווקא לענין אוכלי תרומה החמירו. ואף להם לא החמירו אלא בהמטמא במשא, אבל המטמא במגע לא חיישינן שמא יגע במים ושפיר שרי ליטול הימנו.

4) לקודש כולי עלמא מודו דטעונה טבילה. אבל לענין תרומה הוא פלוגתא דבית שמאי ובית הלל, האם נחשבת היא כטבול יום ארוך הטעונה טבילה או לאו.

ו. 1) הרואה בתוך הי"א יום וטבלה לערב ושימשה, כולי עלמא מודו דמטמאים משכב ומושב כדן בועל זבה וחייבים בקרבן, דהרי ספירת לילה לאו שמה ספירה. אמנם איכא דעת רבי יוסי לשיטת רש"י דספירת לילה שפיר הוי ספירה. ואם טבלה רק למחר, הרי איכא הכא ספירה דמקצת היום ככולו, ופטורין מקרבן. אמנם אסור לה לשמש משום תרבות רעה, דהרי אם תראה דם סותרת מנינה ודינה כדן זבה שלא טבלה, מלבד שיטת רבי יוסי הסובר דאינה מבטלת למפרע. ודעת רב הונא דאליבא דבית שמאי אף מטמאה משכב ומושב אף קודם שתראה גזרה אטו תראה, אבל לבית הלל הוי תרבות רעה גרידא. ואף לבית שמאי גזרו דווקא על משכבה ומושבה, אבל על משכבו ומושבו שלו לא גזרו כיון דאינו שכיח שיבוא עליה.

2) לדעת בית שמאי אף היום י"א צריך שימור, ועל כן אסור לה לטבול בלילה ולשמש מיד, אלא צריכה לטבול למחר. ואם טבלה למחר ומיד שימשה, סברי בית שמאי להחמיר עליה לטמא משכב ומושב אטו תוך י"א. ומבואר במתניתין דהיינו דווקא היכא דראתה, דעתה גזרינן אטו ראתה תוך י"א. ונחלקו ב' תירוצי התוס' לקמן עמוד ב', האם למסקנת הגמ' האי רואה ביום י"ב דקתני במתניתין בדווקא הוא, או אפילו בלא ראתה גזרו, דהרי אף אם תראה הרי הוי ראית נדה ולא שייכה כלל לזבה. ועוד נחלקו תירוצי התוס', האם ביום הי"ב דכן שכיח שיבוא עליה, גזרו אף על משכבו משום משכב ומושב, או בשום דוכתי לא גזרו עליו. ולדעת בית הלל אינה צריכה שימור כלל, ואף דבערב גזרו עליה לטמא משכב ומושב, מכל מקום ביום הי"ב גופיה לא גזרו כלל לשיטתן.

3) הגמ' שאלה על רבי יוסי דאמר דמקצת היום ככולו, ואף אם תראה הרי אינה סותרת למפרע, זבה גדולה היכי משכחת לה, הרי לאחר כל ראייה מיד אמרינן מקצת היום ככולו וליכא צירוף. ותירצו דאיירי בשופעת ג' ימים, או רואה שני ימים בין השמשות. וכתב רש"י שם דעל כרחק סברה האי סוגיא דספירת לילה הוי ספירה, ודלא כסוגיין, דאי לא הוי ספירה, הרי שפיר איכא למימר דמשכחת לה ברואה בלילה. אמנם התוס' כתבו דלאו ראייה היא, משום דאיכא למימר דהתם מקשינן היכי משכחת לה זבה גדולה על ידי ראיית ימים, דהרי פשטא דקרא משמע דאיירי בראיית ימים. אי נמי, סבר רבי יוסי דאף בסוף היום מקצת היום ככולו, ולעולם בסוף היום הרי יעלה לו לספירת יום, ולהכי לא מהני מה שתראה בלילות, אלא בעינן שתראה בסוף הימים ותחילת הלילות.

ז. 1) זב הרואה ראייה אחת נחלקו בית שמאי ובית הלל מה דין משכבו ומושבו, דבית שמאי סברי דהוי כבועל שומרת יום כנגד יום דמשכבו ומושבו תלוין, דהרי אם יראה עוד ראייה הרי יטמא למפרע. ודעת בית הלל, דמשכבו ומגע טהורין.

2) רש"י ביאר דקשיא לן מאי שנא בועל שומרת יום כנגד יום דהיא מטמאה משכב ומושב כדן זבה והוא אינו מטמא משכב ומושב. ותירצו, דשאני אשה דשכיחי בה דמים ומשום הכי גזרו בה. והא דהיא אינה מטמאה אותו כי היכי דמטמא שאר משכב ומושב, אמרינן בסוגיין דהוא משום דאינו שכיח שיבוא עליה. והתוס' ביארו דקשיא לן מאי שנא זב דבין ראייה ראשונה לשניה רק תולין, ואילו בזבה דצריכה לשמור יום כנגד יום, הרי מטמאה בוודאי מדרבנן ולא תולין. ועלה תירצו, דשאני אשה דשכיחי בה דמים.

3) לדעת רבי יוחנן העשירי וודאי טעון שמור כי היכי דבתשיעי טעון שמור, ולדבריו נאמרה הלכה רק ביום הי"א דהוא אינו טעון שימור. ולדעת ריש לקיש שני הלכות נאמרו ביום הי"א, דהוא עצמו אינו טעון שימור, ואף אינו נעשה שימור ליום העשירי, משום דאף הוא אינו טעון שימור. וכתבו התוס', דפלוגתתם היא בסברא, דריש לקיש סבר דכיון דאינה מצטרפת לזבה גדולה אינה טעונה שימור. ורבי יוחנן סבר דדוקא יום י"א גופיה דהימים שלאחריו הם ימי נדה, אינו טעון שימור.

4) רבי אלעזר בן עזריה אמר דהא דבעינן חצי לוג שמן לחלות תודה, וכן הא דרביעית יין [או שמן, עיין הגהת מהר"ב רנשבורג] לנזיר. וכן הלכות י"א של ימי זיבה, כולם הלכה למשה מסיני. והאי הלכות י"א משמע ברש"י דקאי אף על הא דיש י"א ימי זיבה, ואף על הא דהוא אינו צריך שימור. אבל התוס' כתבו, דאיירי רק לענין הא דאיכא י"א ימי זיבה. ועוד כתבו התוס', דמה דנקט לשלשה אלו היינו משום דהכי שמע מרבו והכי גרסן. אי נמי, בכל הני פליגי רבי עקיבא וסבר דמקרא ילפינן לה.

ח. 1) האשה יכולה להעשות זבה גדולה על ידי שלש ראיות ב"א יום שלאחר שבעת ימי נדה, ודעת רבי אלעזר בן עזריה דילפינן לה הלכה למשה מסיני. ורבי עקיבא סבר דמקראי נפקא לן, דהא כתיב בקרא דהאי ימים רבים הם בלא עת נדתה, והיינו לאחר ימי נדה. ומדכתיב "או" ילפינן אפילו מופלג יום אחד לאחר ימי הנדה, וכן ילפינן מופלג י" ימים, דכי היכי דארתו י' ראוי לספירת ז' נקיים, הוא הדין דראוי להצטרף לימי זיבה, כי היכי דהיום הרביעי דמהני בו ספירת נקיים ומצטרף לימי זיבה וכדמריבין ליה מדכתיב "או". וכן ילפינן לרבות עד י"א מדכתיב "בלא עת נדתה". והיינו דווקא י"א דלכל הפחות ראוי לספירת נקיים דיום שני דמריבין לה מדכתיב "או". ולא בעינן דווקא ראיות ימים, דהרי בלא עת נדתה היינו בלילה.

2) זבה גדולה מטמא את בועלה כדכתיב "כימי נדתה". וכן מטמאה במשכב ומושב כדכתיב "כמשכב נדתה", ואף בזבה קטנה הוא הדין, ומרבינן ליה מדכתיב "כל ימי" דכתיב גם גבי משכב וגם גבי טומאת בועלה, והיינו אף לשני ימים ואף ליום אחד. אבל הזב אינו מטמא כלל את הנבעלת לו, וילפינן לה מדכתיב "היא". אבל בלאו האי ילפותא הוי אמינא קל וחומר דיטמא, דמה זבה דאינה מטמאה אלא בימים מטמא את בועלה, הזב דמטמא אף בראיות לא כל שכן.

3) זבה קטנה צריכה לספור רק יום אחד בין ראתה יום אחר ובין ראתה שני ימים, כדכתיב "יהיה לה". אמנם בלאו האי ילפותא הוי אמינא דאם ראתה שני ימים, הרי צריכה לספור שבע קל וחומר מזב, דמה זב דעל ראייה אחת אינו יושב כלום, על שני ראיות יושב ז', היא דאף על ראייה אחת יושבת לא כל שכן שעל שנים תשב שבעה.

4) כל השונה הלכות בכל יום והיינו משניות וברייתות והלכה למשה מסיני, מובטח לו שהוא בן עולם הבא, שנאמר הליכות עולם לו, ודרשינן אל תקרי הליכות אלא הלכות, דכל השונה הלכות, עולם לו. וכתבו התוס', דכיון דאיירי סוגיא דלעיל בהלכות, ראו לסיים מאותו ענין בדבר טוב, כי היכי דמצינו בנביאים ראשונים דסיימו דבריהן בדברי שבח ותנחומין.